

15. LÉPÉS

Szavak

άσχετος-η-ο *hosszá nem értő*
βασανίζω *gyötör, kínoz*
Βρυξέλες (οι) *Brüsszel*
γίνεται *lehet(séges)*
γλεντάω *bulizik*
δημοφιλής-ής-ές *népszerű*
διαφορετικός-ή-ό *másmilyen,*
különböző
διάφορος-η-ο *különféle, különböző*
εγκαιρώς *időben*
εκκλησία (η) *templom, egyház*
καλύτερα *inkább*
καρπούζι (το) *görögdinnye*
κάτω από *kevesebb mint*
κερδίζω *nyer*
κιλό (το) *kiló*
κούραση (η) *fáradtság*
Λευκωσία (η) *Nicosia*
Λονδίνο (το) *London*
μακάρι *bárcsak*

μισθός (ο) *fizetés*
μισώ *gyűlöl*
Μόναχο (το) *München*
μουαλό (το) *ész*
ο/η/το ίδιος-α-ο *ő maga*
όσος-η-ο *amennyi (csak)*
ουρλιάζω (ουρλιάξω) *visít, vonyít*
παλιά *régen*
πάνω από *több mint*
περπατάω *sétál*
προηγούμενος-η-ο *előző*
προ-πο (το) *totó*
προτιμότερος-η-ο *ajánlatos(abb)*
σκληρός-ή-ό *kemény*
σπουδαίος-α-ο *fontos, jelentős*
συγγραφέας (ο/η) *író*
τραγούδι (το) *ének, zeneszám*
φωνάζω (φωνάξω) *kiabál, hív*
ψέμα (το) *hazugság: λέω ψέματα*
hazudik

15.1. A FELTÉTELES MONDAT

A feltételes módnak a görögben nincsenek önálló személyragjai, azt a **θα** (mellékmondatban **αν**) + állapotot jelölő igeszemlélettel, tehát a **folyamatos vagy előidejű múlt**tal lehet kifejezni (*θα/αν πήγαινα – θα/αν είχα πάει*).

A **θα + folyamatos múlt** vonatkozhat egyaránt **jelen, jövő vagy múlt idejű feltétel**re, míg egyértelműen a **múlt** – akár az előidejűség érzékeltetésével is – a **θα + előidejű múlt**tal fejezhető ki.

Nem árt tudni, hogy a feltételes mondatban nem merül fel az igeszemlélet kérdése (tehát például az, hogy rendszeresen végbemenő cselekvésről van szó vagy nem), s hogy annak mellékmondatában az **αν** mellől rendszerint kiesik a **θα**:

Θα σου αγοράζα κάτι αν μου έδινες λεφτά. *Vennék neked valamit, ha adnál pénzt. / Vettem volna neked valamit, ha adtál volna pénzt.*

Θα σου είχα αγοράσει κάτι αν μου είχες δώσει λεφτά. *Vettem volna neked valamit, ha adtál volna pénzt.*

Amint azt korábban már láttuk, a jövőre vonatkozó reális feltételt az **αν + kötőmóddal** lehet kifejezni:

Θα σου αγοράσω κάτι αν μου δώσεις λεφτά. *Veszek neked valamit, ha adsz pénzt.*

Példák

Θα πήγαινα στην Ελλάδα αν είχα λεφτά. → *Elmennék / Elmentem volna Görögországba, ha lenne / lett volna pénzem.*

Θα δούλευα σκληρά αν έπαιρνα καλό μισθό. → *Keményen dolgoznék / dolgoztam volna, ha jó fizetést kapnék / kaptam volna.*

Δεν ξέρω τι θα έκανα αν κέρδιζα στο προ-πο . → *Nem tudom, mit csinálnék / csináltam volna, ha nyernék / nyertem volna a totón.*

Αν είχα ελεύθερο χρόνο θα σου έγραφα κάθε μέρα. → *Ha lenne / lett volna szabad időm, írnék / írtam volna neked mindennap.*

- Αν** δεν πονούσε το δόντι μου, **θα μπορούσα** να φάω. → *Ha nem fájna / fájít volna a fogam, tudnék / tudtam volna enni.*
- Θα προλάβαινες** το τρένο **αν είχες φτάσει** στο σταθμό στην ώρα σου. → *Elérted volna a vonatot, ha időben kiértél volna az állomásra.*
- Αν είχες υπογράψει** το συμβόλαιο, **δε θα υπήρχε** ^{**} πρόβλημα τώρα. → *Ha aláírtad volna szerződést, most nem lenne gond.*
- Αν είχα μαζέψει** αρκετά λεφτά, **θα μπορούσα** να πάω στην Ιταλία. → *Ha összegyűjtöttem volna elég pénzt, el tudnék / tudtam volna menni Olaszországba.*
- Δε θα είχα χάσει** το αεροπλάνο, **αν είχα φύγει** πιο νωρίς από το σπίτι. → *Nem késtem volna le a repülőt, ha korábban indultam volna el otthonról.*
- Αν με είχες ρωτήσει** **θα σου είχα πει** όλη την αλήθεια. → *Ha megkérdeztél volna, elmondtam volna a teljes igazságot.*
- Δε θα αναλάβω** τη δουλειά **αν δε με πάρουν** τηλέφωνο εγκαίρως. → *Nem vállalom el a munkát, ha nem hívnak föl időben.*
- Αν δε φας** το φαγητό **δε θα πάρεις** παγωτό. → *Ha nem eszed meg az ételt, nem kapsz fagyit.*
- Θα ήθελα** να πάω στο σπίτι. → *Szeretnék hazamenni.*
- Θα ήθελα να πας** ^{**} στο σπίτι. → *Szeretném, ha hazamennél.*
- Μακάρι να ^{***} μπορούσα να πάω και εγώ μαζί σας! → *Bárcsak én is veletek mehetnék!*

15.1. Fordítás görögriől magyarra

- Δε θα σου έλεγα ψέματα αν με αγαπούσες.** → *Nem hazudnék / hazudtam volna neked, ha szeretnél / szerettél volna.*
- Χωρίς εσένα θα είχα περάσει ακόμα πιο καλά.** → *Nélküled még jobban éreztem volna magam.*

15.1.* Érdemes megjegyezni a következő kifejezéseket az ώρα szó *idő* jelentésével:

στην ώρα του (idejében): Να φύγεις στην ώρα σου!
πάνω στην ώρα (éppen jókor): Ήρθες πάνω στην ώρα.
την ώρα που ... (mialatt ...): Την ώρα που μιλούσα η Μαρία γελοούσε.
όλη την ώρα (egész végig): Η Μαρία γελοούσε όλη την ώρα.

15.1.** A kötőmód itt feltételes móddal fordítható magyarra.

15.1.*** Az óhajtó mondatot a görögben a μακάρι να vezeti be, ami után általában – de nem mindig – folyamatos múlt következik.

Αν δεν είχα πάρει τηλέφωνο στο σταθμό, το τρένο θα είχε φύγει. → *Ha nem telefonáltam volna az állomásra, elment volna a vonat.*

Αν γυρίσεις αργά στο σπίτι, αύριο δε θα πας προυθενά. → *Ha későn jössz haza, holnap nem mész sehova.*

Δε θα έλεγα τίποτα αν δεν έβλεπα τι έκανες. → *Nem mondanék / mondtam volna semmit, ha nem láttam volna, mit csináltál.*

Θα ήθελα να φάω κάτι. → *Szeretnék valamit enni.*

15.1. Fordítás magyarról görögre

Nem kérdeznék, ha tudnám. → *Δε θα σε ρωτούσα αν το ήξερα.*

Ha megmondod, hol voltál, nem fogok kiabálni. → *Αν μου πεις πού ήσουν, δε θα φωνάξω.*

Elmentem volna én is, ha hívtatok volna. → *Θα πήγαινα / είχα πάει και εγώ, αν με φωνάζατε / είχατε φωνάξει.*

Kifizetném a számlákat, ha lenne pénzem. → *Θα πλήρωνα τους λογαριασμούς αν είχα λεφτά.*

Ha hoztál volna paradicsomot a boltból, csináltam volna görögсалátát. → *Αν έφερνες / είχες φέρι ντομάτες από το μαγαζί, θα έφτιαχνα / είχα φτιάξει χωριάτικη σαλάτα.*

Hamarabb elindulhatnék, ha segítenél. → *Θα μπορούσα να φύγω πιο ωρίς αν με βοηθούσες.*

15.2. -ΤΕΡΟΣ ΚΕΡΠΖΟΣ MELLÉΚΝΕVFOΚΟΖÁS

A melléκnevet a *πιο* segédszόν κίνυλ (*μικρός – πιο μικρός*) a *-τερος* κέρπζοβελ ις φοκοζατγυκ: *μικρός – μικρότερος*. Αζονβαν μίγ α *πιο* σζότσκα αλκαμιας αζ όςςζες μελλέκνέν φοκοζάσάρα, αδιγ α *-τερος* κέρπζό αλκαμιαζάσάνακ λεηεόςέγε κορλάτοζοτ.

Φοκοζατο *-τερος* (νόνεμβεν: *-τερη*, σεμλεγεσνεμβεν: *-τερο*) κέρπζοβελ α **ήμνεμβεν** *-ος* βέγύ μελλέκνεβек **εγυ** *ρέσζε* (*ωραιοζ-α-ο – ωραιοζτερος-η-ο*), α **ήμνεμβεν** *-ύς* βέγύ μελλέκνεβек (*βαθύς-ιά-ύ – βαθυζτερος-η-ο*), βαμιντ α **ήμ-** **ές** νόνεμβεν *-ης* βέγύέκ, αζαζ α κέτνέγζόδέςύ μελλέκνεβек (*ειλικρινής-ής-ές – ειλικρινέστερος-η-ο*). Φοντοσ μεγγεγυεζνι, ηογυ α *-μένος* βέγύ μελλέκνένι ιγενεβек φοκοζάσά α *πιο* σζότσκάβαλ λεηεόςέγε: *κουρασμένος – πιο κουρασμένος*.

A -τερος végű alakok **képzését** illetően a fentiekből látható, hogy a -τερος képző a melléknév egyes számú semlegesnemű alakjához járul, s így jönnek létre a **μικρός** típusú melléknévekből a **μικρότερος**, a **βαθύς** típusúakból a **βαθύτερος**, az **ειλικρινής** típusúakból pedig az **ειλικρινέστερος** végű fokozott melléknévek:

Η Ακρόπολη είναι **ομορφότερη** απ' ό,τι νόμιζα.

Εσείς είστε **οι ομορφότερες** κοπέλες στην τάξη.

Έχω **λιγότερους** φίλους από σένα.

Το νερό εκεί είναι **βαθύτερο** απ' ό,τι εδώ.

Ποιος είναι **ο δημοφιλέστερος** τραγουδιστής στην Ευρώπη;

Εγώ είμαι **ο πιο ευτυχισμένος** άνθρωπος στον κόσμο.

Az Akropolisz szebb, mint gondoltam.

Ti vagytok a legszebb lányok az osztályban.

Kevesebb barátom van, mint neked.

A víz ott mélyebb, mint itt.

Ki a legnépszerűbb énekes Európában?

Én vagyok a legboldogabb ember a világon.

Kimondható, hogy a melléknéveket lényegesen gyakrabban fokozzák a **πιο** szócskával, mint a -τερος képzővel. Érdekes ugyanakkor, hogy a -τερος képzővel talán leggyakrabban fokozott négy melléknév (**καλός, μεγάλος, κακός/άσχημος, πολύς**) a képzés során **rendhagyóságokat** produkál:

καλός – **καλύτερος**

μεγάλος – **μεγαλύτερος**

κακός/άσχημος – **χειρότερος**

πολύς – **περισσότερος**

Εσύ είσαι **ο καλύτερός** μου φίλος.

Η Αθήνα είναι **μεγαλύτερη** πόλη από τη Βουδαπέστη.

Σήμερα ήταν **η χειρότερή** μου μέρα.

Έχω **περισσότερους** φίλους από σένα.

Te vagy a legjobb barátom.

Athén nagyobb város, mint Budapest.

Ma volt a legrosszabb napom.

Több barátom van, mint neked.

A melléknévek rendelkeznek ún. **abszolút felsőfokkal** is. Ennek képzője a **-τατος**, amely a fentiekhez hasonló módon kapcsolódik a melléknévhez:

όμορφος (szép) – ομορφότερος (szebb) – ομορφότατος (csodaszép)
ταχύς (gyors) – ταχύτερος (gyorsabb) – ταχύτατος (villámgyors)
δημοφιλής (népszerű) – δημοφιλέστερος (népszerűbb) – δημοφιλέστατος
igen népszerű

de:

λίγος (kevés) – λιγότερος (kevesebb) – ελάχιστος (minimálisan kevés)
πολύς (sok) – περισσότερος (több) – πάρα πολύς (nagyon-nagyon sok)

Mind a -τερος, mind a -τατος végű fokozott melléknevekből képezhető **határozó** a hímnemben -os végű melléknevek mintájára:

Εγώ το ξέρω καλύτερα από σένα.	Én jobban tudom nálad.
Εσύ μιλάς ελληνικά χειρότερα από την Μαρία.	Te rosszabbul/csúnyábban beszélsz görögül, mint Maria.
- Θα έρθεις σίγουρα;	- Biztos, hogy eljössz?
- Σιγουρότατα .	- Teljesen biztos.

Két nagyon fontos kivétel a fenti szabály alól:

πολύ (nagyon) – **περισσότερο** (jobban)
λίγο (kicsit) – **λιγότερο** (kevésbé)

Η Βουδαπέστη μου αρέσει περισσότερο από την Αθήνα.	Budapest jobban tetszik, mint Athén.
Η Αθήνα μου αρέσει λιγότερο από τη Βουδαπέστη.	Athén kevésbé tetszik, mint Budapest.

15.2. Fordítás görögrol magyarra

Μη μιλάς πολύ, πες μου καλύτερα τι θέλεις! → *Ne beszélj sokat, mondd meg inkább mit akarsz!*

Έχω και μεγαλύτερα προβλήματα απ' αυτό. → *Nagyobb problémáim is vannak ennél.*

Σήμερα είμαι πιο κουρασμένος απ' ό,τι χθες. → *Ma fáradtabb vagyok, mint tegnap.*

Δεν έχω φάει χειρότερο φαγητό από αυτό. → *Nem ettem még rosszabb ételt ennél.*

Ο δικός μου άντρας είναι ο ειλικρινέστερος άνθρωπος στον κόσμο. → *Az én férjem a világon a legőszintébb ember.*

Ποιο φαγητό σου αρέσει περισσότερο; → *Melyik ételt szereted jobban / a legjobban?*

Μιλάτε ομορφότατα ελληνικά. → *Csodaszépen beszéltek görögül.*

Αυτό το θέμα είναι σπουδαιότατο για τη χώρα μας. → *Ez a téma rendkívül fontos az országunk számára.*

Σε έχω ακούσει να μιλάς ελληνικά ελάχιστα φορές. → *Nagyon kevésszer hallottalak még görögül beszélni.*

15.2. Fordítás magyarról görögre

Ki az osztály legjobb tanulója? → *Ποιος είναι ο καλύτερος μαθητής της τάξης;*

Ez a legmagasabb épület, amit valaha láttam. → *Αυτό είναι το ψηλότερο κτίριο που έχω δει ποτέ.*

Többször kéne vizet innod. → *Θα έπρεπε να πίνεις νερό περισσότερες φορές.*

Ez most kevésbé tetszett. → *Αυτό τώρα μου άρεσε λιγότερο.*

Nagyon szépen olvasol. → *Διαβάζεις ομορφότατα.*

Jobban beszélsz görögül, mint gondoltam. → *Μιλάς καλύτερα ελληνικά απ' ό,τι νόμιζα.*

Jobban szeretem a muszakát, mint a paszticiót. → *Ο μουσακάς μου αρέσει περισσότερο από το παστίτσιο.*

Kevesebb szabad időm van, mint régen. → *Έχω λιγότερο ελεύθερο χρόνο απ' ό,τι παλιά.*

15.3. A HASONLÍTÓ SZERKEZETEK ÁTTEKINTÉSE

Az alábbiakban átismételjük és kiegészítjük az eddig tanult hasonlító szerkezeteket:

- (...) **σαν** + tárgyeset

- **olyan** (+ melléknév/határozószó), **mint**

- **úgy** + ige, **mint**

Είσαι **σαν** τον καθηγητή μου. *Olyan vagy, mint a tanárom.*
 Είσαι έξυπνος **σαν** τον καθηγητή μου. *Olyan okos vagy, mint a tanárom.*
 Μιλάς **σαν** τον καθηγητή μου. *Úgy beszélsz, mint a tanárom.*

A fenti példákban a **σαν**-t határozott névelős főnév követi. Ha a határozott névelő elmarad, a hasonlítás általánosabb jelentést kap. Ilyenkor az állítmány vonzatától függően a **σαν** után alanyeset is állhat: *Μιλάς σαν καθηγητής.* – *Úgy beszélsz, mint egy tanár.*

- **τόσο ... όσο** *olyan/annyira* + melléknév/határozószó, *mint* (amennyire)

Δεν είσαι τόσο έξυπνος όσο ο αδερφός σου. *Nem vagy olyan/annyira okos, mint (amennyire) a testvéred.*
Η Αθήνα δεν είναι τόσο μακριά όσο η Ρώμη. *Athén nincs olyan/annyira messze, mint (amennyire) Róma.*

A **τόσο ... όσο** párt akkor használjuk, ha a hasonlóság mértékét hangsúlyozzuk.

- **τόσος-η-ο ... όσος-η-ο** *annyi* + főnév, *mint*

Δεν έχω τόσα λεφτά όσα εσύ. *Nincs annyi pénzem, mint neked.*
Δεν έχω τόσους φίλους όσους εσύ. *Nincs annyi barátom, mint neked.*

- **το ίδιο ... με + tárgyeset / όπως** *ugyanolyan/ugyanannyira* + melléknév/határozószó, *mint*

Είσαι το ίδιο όμορφη με τη μητέρα σου. *Ugyanolyan szép vagy, mint az anyukád.*
Γράφεις το ίδιο όμορφα όπως ο πατέρας σου. *Ugyanolyan szépen írsz, mint az apukád.*

- **(ο/η/το) ίδιος-α-ο (...)** *με* + *ugyanaz/ugyanolyan* (+ főnév/

tárgy eset / **όπως**

melléknév), **mint**

Είσαι **ίδια με** τη φίλη σου.
Έχω **τον ίδιο** δάσκαλο **με** το Νίκο.
Μένω **στο ίδιο** σπίτι **με** σας.
Έχω **ίδια** προβλήματα **με** σένα.

Ugyanolyan vagy, mint a barátnőd.
Ugyanaz a tanárom, mint Nikosznak.
Ugyanabban a házban lakom, mint ti.
Ugyanolyan gondjaim vannak, mint neked.
Ugyanolyan nadrágom van, mint neked.

Έχω **ίδιο** παντελόνι **όπως** εσύ.

Érdemes megjegyezni, hogy az *ο/η/το ίδιος-α-ο* jelentése önállóan *ő maga/személyesen*:

- Θέλω τον κύριο / την κυρία ... . - ... urat/hölgyet keresem.
- Ο ίδιος / Η ίδια. - *Én vagyok személyesen.*
Και εμείς οι ίδιοι δεν ξέρουμε. *Mi magunk sem tudjuk.*

- **διαφορετικός-ή-ό** (...) **από** + **más(milyen)** (+ főnév), **mint** tárgy eset

Εσύ είσαι **διαφορετικός από** τους άλλους άντρες.

Te más vagy, mint a többi a férfi.

Έχω **διαφορετικά** προβλήματα **από** σένα.

Másmilyen problémáim vannak, mint neked.

Η γνώμη μου είναι **διαφορετική από** τη δική σου.

Más a véleményem, mint neked.

Érdemes figyelni a διαφορετικός és a διάφορος melléknévek jelentése közti hasonlóságra, hiszen gyakran mindkettőt *különbözőnek* fordítjuk. Csakhogy míg az első *különbözőséget* jelent, addig az utóbbi *különféleséget*:

Τα προβλήματά μας είναι διαφορετικά.
Eltérek a problémáink.

↔ *Με βασανίζουν διάφορα προβλήματα.*
Mindentéle probléma gyötör.

- **πάνω/κάτω από** + tárgy eset **több/kevesebb mint**

Έχω πάνω από δέκα φίλους.	Több mint tíz barátom van.
Η Αθήνα είναι πάνω από χίλια χιλιόμετρα από δω.	Athén több mint ezer kilométerre van innen.
Έχουμε πάει στη Ρώμη πάνω από είκοσι φορές.	Több mint hússzor voltunk már Rómában.
Είμαι κάτω από πενήντα κιλά.	Kevesebb vagyok mint ötven kiló.

- **πιο ... / ...-τερος-η-ο από** ...-**bb(an/en) ...-nál/nél, mint**
+ tárgyeeset

Η Μαρία είναι πιο όμορφη από την Ελένη.	Maria szebb Eleninél.
Η Αθήνα είναι μεγαλύτερη από τη Θεσσαλονίκη.	Athén nagyobb Thesszalonikinél.
Ο Νίκος διαβάζει αγγλικά πιο ωραία από μας.	Nikosz szebben olvas angolul, mint mi.
Η Μαρία ξέρει ελληνικά καλύτερα από μένα..	Maria jobban tud görögül nálam.

- **πιο ... / ...-τερος-η-ο απ' ό,τι** ...-**bb(an/en), mint**

Στην Αθήνα μένουν περισσότεροι απ' ό,τι στη Βουδαπέστη.	Athénban többen laknak, mint Budapesten.
Το Μόναχο ήταν πιο ωραίο απ' ό,τι νόμιζα.	München szebb volt, mint gondoltam.
Σε αγαπώ πιο πολύ απ' όσο ποτέ.	Jobban szeretlek, mint (amennyire) bármikor.

- **λιγότερο ... από** + tárgyeeset / **απ' ό,τι** **kevésbé** + melléknév/határozószó, **mint**

Ο Νίκος είναι λιγότερο έξυπνος από τον Κώστα.	Nikosz kevésbé okos, mint Kosztasz.
Σήμερα είμαι λιγότερο κουρασμένος απ' ό,τι χθες.	Ma kevésbé vagyok fáradt, mint tegnap.

Ο Γιάννης μιλάει **λιγότερο άσχημα** από τον αδερφό του. *Janisz kevésbé beszél csúnyán, mint a testvére.*

Αz απ' ό,τι használata abban tér el az από előljárószóétól, hogy az előbbi – mint tudjuk – főleg tagmondatok, illetve határozók összehasonlítására szolgál.

- ...**-τερος-η-ο** + személyes névmás ...**-bb, mint** + személyes névmás
birtokos esetének gyenge alakja

Ο Βασίλης είναι **καλύτερός μου**. *Vaszilisz jobb nálam.*
Ο Νίκος είναι πέντε χρόνια
μεγαλύτερός μου. *Nikosz öt évvel idősebb, mint én.*

- **πιο ... / ...-τερος-η-ο** **vmihez képest ...-bb(an/en)**
σε σχέση με + tárgy eset

Σε σχέση με την Ελλάδα η ζωή στην *Görögországhoz képest az élet*
Ουγγαρία είναι **πιο φτηνή**. *olcsóbb Magyarországon.*

- **είναι πιο ... / -τερο να ...** ...**-bb** + ige, **mint (hogy), semhogy** +
παρά να / από το να ... ige

Ήταν πιο εύκολο να πάω με τα *Könnyebb volt gyalog mennem, mint*
πόδια παρά να πάρω ταξί. *taxit fogni.*
Είναι προτιμότερο να φύγεις **πιο** *Ajánlatosabb hamarabb elindulnod,*
νωρίς από το να χάσεις το τρένο. *semhogy lekéssed a vonatot.*

- **προτιμώ να ...** **inkább** + ige,
παρά να / από το να ... **mint (hogy), semhogy** + ige

Προτιμώ να φύγω **πιο νωρίς παρά** *Inkább hamarabb indulok el, mint*

15.3.* A középfok melletti mértékhatározó megfelelője a görögben tárgy eset: Πήγαινε εκεί ένα μήνα αργότερα! - Menj oda egy hónappal később!

- να χάσω το τρένο.** *hogy lekéssem a vonatot.*
Ο Νίκος προτιμά να μη βλέπει *Nikosz inkább nem néz tévét késő*
τηλεόραση μέχρι αργά το βράδυ *estig, semhogy másnap fáradt*
από το να είναι κουρασμένος την *legyen.*
άλλη μέρα.
- **καλύτερα να ...** *inkább/jobb + ige,*
παρά / από το να ... *mint (hogy), semhogy + ige*
- Καλύτερα να φύγω πιο νωρίς παρά** *Inkább hamarabb indulok el, mint*
να χάσω το τρένο. *hogy lekéssem a vonatot.*
Καλύτερα να μην πεις τίποτα από *Jobb nem mondanod semmit,*
το να φας ξύλο. *semhogy megverjenek.*
- **όσο πιο ... / ...-τερος-η-ο,** *minél ...-bb(an/en),*
τόσο πιο ... / ...-τερος-η-ο *annál ...-bb(an/en)*
- Όσο περισσότερα ψέματα λες,** *Minél többet hazudsz, annál jobban*
τόσο περισσότερο θα σε μισούν. *fognak gyűlölni.*
Όσο πιο πολύ διαβάζεις, τόσο *Minél többet tanulsz, annál jobb*
καλύτερους βαθμούς θα παίρνεις. *jegyeket fogsz kapni.*
- **όσο γίνεται πιο ... / ...-τερος-η-ο** *amilyen + főnév/határozószó csak lehet*
- Πάρε ένα καρπούζι όσο γίνεται** *Vegyél egy dinnyét, amilyen nagyot*
μεγαλύτερο! *csak lehet!*
Έλα όσο γίνεται πιο γρήγορα! *Gyere amilyen gyorsan csak lehet!*
- **ο/η/το πιο ... / ...-τερος-η-ο** *a leg...-bb vmik között, valahol*
από/σε + tárgy eset
/ birtokos eset
- Εσύ είσαι ο καλύτερος** *Te vagy mindenki között a legjobb*
ποδοσφαιριστής απ' όλους. *futballista.*
Εσύ είσαι ο καλύτερος *Te vagy a legjobb futballista a*

ποδοσφαιριστής **στον** κόσμο.
Εσύ είσαι **ο καλύτερος**
ποδοσφαιριστής **του κόσμου**.

világon.
Te vagy a világ legjobb futballistája.

- **πιο ... / ...-τερα**   **a leg...-bban/bben** (vmik közül)
(**από** + tárgyset)

Ποιο φαγητό σου αρέσει **πιο πολύ**   *Melyik étel ízlik a legjobban?*
(**απ' όλα**);
Τραγουδάς **πιο όμορφα απ' όλους**.   *Te énekelsz a legszebben.*

Mint azt korábban már tanultuk, a görögben a határozók fokozásánál nincs különbség a közép- és felsőfok között. Utóbbit akkor tudjuk egyértelművé tenni, ha azt az **από όλους-εξ-α-hoz** viszonyítjuk.

15.3. Fordítás görögrol magyarra

Τα ελληνικά δεν είναι τόσο εύκολα όσο νόμιζα. → *Nem olyan könnyű a görög, mint gondoltam.*

Να μάθεις ιταλικά όσο γίνεται πιο καλά. → *Tanulj meg olaszul amilyen jól csak lehet!*

Αυτή η κυβέρνηση δεν είναι σαν την προηγούμενη. → *Ez a kormány nem olyan, mint az előző.*

Προτιμώ να μην φάω καθόλου κρέας παρά να πάθω τίποτα. → *Inkább egyáltalán nem eszem húst, mint hogy valami bajom legyen.*

Εσύ είσαι η πιο όμορφη γυναίκα που έχω δει ποτέ. → *Te vagy a legszebb nő, akit valaha láttam.*

Δεν έχω ίδιο αυτοκίνητο με το Νικό, το δικό μου είναι εντελώς διαφορετικό από το δικό του. → *Nem ugyanolyan az autóm, mint Nikosznak, az enyém teljesen másmilyen, mint az övé.*

Η Μαρία είναι πάνω από εκατό κιλά παρόλο που είναι μόνο δεκαπέντε χρονών. → *Maria több mint száz kiló annak ellenére, hogy csak tizenöt éves.*

Δεν λέω ότι η Αθήνα έχει λιγότερα ενδιαφέροντα από τη Βουδαπέστη, απλώς εμένα δεν μου αρέσει τόσο πολύ. → *Nem mondom, hogy Athénban kevesebb érdekesség van, mint Budapesten, csak nekem egyszerűen nem tetszik annyira.*

- Ο Κώστας είναι λιγότερο έξυπνος απ' ό,τι νόμιζα. → *Kosztasz kevésbé okos, mint gondoltam.*
- Ο Χρήστος νομίζει ότι είναι ο έξυπνότερος άνθρωπος του κόσμου. → *Hrisztosz azt gondolja, hogy ő a világ legokosabb embere.*
- Καλύτερα να μην πεις τίποτα παρά να καταλάβουν οι άλλοι πόσο άσχετος είσαι. → *Inkább ne mondj semmit, semhogy rájöjjenek a többiek, mennyire nem értesz az egészhez.*
- Το ξέρεις και εσύ το ίδιο καλά όπως εγώ. → *Te is ugyanolyan jól tudod, mint én.*
- Η Μαρία είναι τρία χρόνια μικρότερή μου. → *Maria három évvel fiatalabb nálam.*
- Νόμισα ότι το συμβόλαιό είναι το ίδιο με εκείνο που διάβασα χθες, γι' αυτό το υπέγραψα. → *Azt gondoltam, hogy a szerződés ugyanaz, mint amit tegnap olvastam, ezért írtam alá.*
- Είναι πιο εύκολο να πεις τι να κάνει ο άλλος από το να βοηθήσεις και εσύ ο ίδιος. → *Könnyebb megmondanod, hogy mit csináljon a másik, mint hogy te magad is segíts.*

15.3. Fordítás magyarról görög

- Jobban éreztem magam Brüsszelben, mint Londonban. → *Πέρασα πιο ωραία στις Βρυξέλες απ' ό,τι στο Λονδίνο.*
- Jobban tetszett Nicosia, mint Isztambul. → *Η Λευκωσία μου άρεσε πιο πολύ από την Κωνσταντινούπολη.*
- Melyik (zene)szám tetszett a legjobban? → *Ποιο τραγούδι σου άρεσε πιο πολύ;*
- Ugyanabba az osztályba járunk. → *Πηγαίνουμε στην ίδια τάξη.*
- Ugyanolyan vagy, mint a többi férfi. → *Είσαι ίδιος με τους άλλους άντρες.*
- Maria nem volt olyan szép, mint ahogy mondták. → *Η Μαρία δεν ήταν τόσο όμορφη όσο λέγανε.*
- A te lakásod teljesen más, mint az enyém. → *Το δικό σου σπίτι είναι εντελώς διαφορετικό από το δικό μου.*
- A következő benzinkút több mint húsz kilométer innen. → *Το επόμενο βενζινάδικο είναι πάνω από είκοσι χιλιόμετρα από εδώ.*
- Menj Athénba amilyen gyakran csak lehetséges! → *Να πηγαίνεις στην Αθήνα όσο πιο συχνά γίνεται.*
- Minél többet vagy az ágyban, annál fáradtabb leszel. → *Όσο πιο πολύ είσαι στο κρεβάτι, τόσο πιο κουρασμένος θα είσαι.*

Nikosznak több barátja van, mint nekem. → *Ο Νίκος έχει περισσότερους φίλους από μένα.*

Kosztasz úgy beszél, mint egy színész. → *Ο Κώστας μιλάει σαν ηθοποιός. Ολvan vagy, mint a többiek.* → *Είσαι σαν τους άλλους.*

Mindenkinél jobban szeretlek. → *Σε αγαπώ πιο πολύ από όλους.*

15.4. A HATÁROZÓI IGENÉV

Határozói igenevet csak a cselekvő személyragú (-ω/ώ végű) igékből képezhetünk, annak alakját a **hangsúlytalan személyragúakéból** az **-οντας**, a **hangsúlyos személyragúakéból** pedig az **-ώντας** képzővel nyerjük: *γράφω* → *γράφοντας*, *μιλώ* → *μιλώντας*. Magyar megfelelője a **-va/ve**, **-ván/vén** képzős határozói igenév, jelentése ige mellett **módhatározói**, illetve **állapothatározói értelmű**:

Η γιαγιά μου πάντα μιλάει φωνάζοντας στο κινητό.

Ο Νίκος έφυγε τρέχοντας.

Ο δάσκαλος μιλούσε γελώντας.

Ρωτώντας μαθαίνεις.

A nagymamám mindig kiabálva beszél a mobilon.

Nikosz elszaladt (futva ment el).

A tanár nevetve beszélt.

Kérdezve tanul az ember.

A határozói igenév alkalmas az összetett mondat egyszerű mondatá váló átalakítására úgy **idő-** és **okhatározói**, mint **feltételes jelentésben** is:

Ανοίγοντας την πόρτα είδα τη μαμά μου να μαγειρεύει.

Περπατώντας στο δρόμο κατάλαβα τι πρέπει να κάνω.

Βλέποντας τις τιμές αποφάσισα να μην πάω πουθενά.

Τρώγοντας ανοίγει η όρεξη.

Μην καταλαβαίνοντας τίποτα στα μαθήματα, σταμάτησα να μαθαίνω ελληνικά.

Δουλεύοντας 10 ώρες κάθε μέρα, θα καταλάβεις και εσύ τι σημαίνει

Amikor kinyitottam az ajtót, megláttam az anyukámat, amint főz.

Miközben az utcán sétáltam, rájöttem, mit kell tennem.

Miután láttam az árakat, úgy döntöttem, hogy nem megyek sehova.

Évés **közben** jön meg az étvágy.

Mivel nem értettem semmit az órákon, abbahagytam a görög tanulást.

Ha majd 10 órát dolgozol mindennap, te is megérted, mit

κούραση.

jelent a fáradtságot.

A fenti példákon két dolog is látható:

1. a határozói igenév **tagadása a μη(ν) szócskával** történik.
2. az **összevont személyragú igékből** képzett határozói igenevek tövében – akárcsak múlt időben és felszólító módban – megjelenik a **-γ- bővítmény**.

Amennyiben a határozói igenév mellett a személyes névmás gyenge alakja áll, úgy annak helye az igenév után van:

Διαβάζοντάς το θα καταλάβεις
πόσο καλό είναι το βιβλίο.

Ha majd elolvasod, rájössz, milyen jó a könyv.

Βλέποντάς τους σίγουρα θα
αλλάξεις γνώμη.

Ha majd meglátod őket, biztosan meggondolod magad.

15.4. Fordítás görögrol magyarra

Διαβάζοντας το βιβλίο κατάλαβα, πόσο δίκιο έχει ο συγγραφέας. → *A könyvet olvasván rájöttem, mennyire igaz van az írónak.*

Τρώγοντας το παγωτό άρχισε να πονάει το δόντι μου. → *Miközben ettem a fagyit, elkezdett fájni a fogam.*

Μην ξέροντας πού είναι το πανεπιστήμιο, ρώτησα δύο αγόρια. → *Mivel nem tudtam, hogy hol van az egyetem, megkérdeztem két fiút.*

Μην έχοντας αρκετά λεφτά ζήτησα από τον αδερφό μου. → *Mivel nem volt elég pénzem, kértem a testvéremtől.*

Πηγαίνοντας στην εκκλησία πέρασα από την φίλη μου. → *A templom felé menet beugrottam a barátnőmhöz.*

Γλεντήσαμε τρώγοντας και πίνοντας. → *Ettünk, ittunk, jót buliztunk.*

15.4. Fordítás magyarról görögre

Mivel meg akartam tudni az igazat, mindenkit megkérdeztem. → *Θέλοντας να μάθω την αλήθεια ρώτησα όλους.*

Azt gondolván, hogy tetszeni fog, vettem kettőt. → *Νομίζοντας ότι θα σου αρέσει πήρα δύο.*

Nikosz vonítva röhögött. → *Ο Νίκος γέλασε ουρλιάζοντας.*

Miután nem beszélek angolul, nem értettem semmit. → *Μη μιλώντας αγγλικά δεν κατάλαβα τίποτα.*

Mialatt a vonaton utaztam, elolvastam az újságot. → *Ταξιδεύοντας στο τρένο διάβασα την εφημερίδα.*

Miközben hallgattalak, rájöttem, hogy nincs sok eszed. → *Ακούγοντάς σε κατάλαβα ότι δεν έχεις πολύ μυαλό.*